

Ministerstvo kultury

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	20 -10- 2011
Čj.	4979
Přílohy: 3 listy	Odd: DEVS

104 491

MKCRX003434A

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Obec Újezd pod Troskami
Újezd pod Troskami 29
512 63 Rovensko pod Troskami

Váš dopis značky

Naše značka
MK 40553/2011 OPP

Vyřizuje/linka
Hlubeček Pavel Mgr. / 440

V Praze dne: 05.08.2011

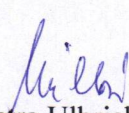
Věc: Soubor věcí „kamenného Krucifixu“ sestávající se z:

- kamenný Krucifix na poz.p.č. 764
- ohradní zídka s kovanou brankou na poz.p.č. 764

k.ú. Újezd pod Troskami, obec Újezd pod Troskami, část Semínova Lhota, okres Jičín,
Královéhradecký kraj – rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku.

1738110

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j.: MK 40553/2011 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 - Malá Strana
IČO: 00023671 ①

Příloha: Rozhodnutí Ministerstva kultury MK 40553/2011 OPP ze dne 5.8. 2011.

Stejnopis rozhodnutí: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Národní památkový ústav, ú.o.p. v Josefově
Městský úřad Jičín
Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 31.8.2011

za správnost: [signature]

V Praze dne 5.8. 2011
Č.j.: MK 40553/2011 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **soubor věcí „kamenného Krucifixu“ sestávající se z:**

- kamenný Krucifix na poz.p.č. 764
- ohradní zídka s kovanou brankou na poz.p.č. 764

k.ú. Újezd pod Troskami, obec Újezd pod Troskami, část Semínova Lhota, okres Jičín, Královéhradecký kraj,

za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je účastníkem řízení: Obec Újezd pod Troskami, Újezd pod Troskami 29, 512 63 Rovensko pod Troskami, IČ 00272299.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je fotodokumentace věci.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury zahájilo dle ustanovení § 3 odst. 2 zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, na základě podnětu č.j.: NPÚ-362/891/2010 ze dne 25.10. 2010, který podal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, 551 02 Jaroměř - Josefov, správní řízení o prohlášení souboru věcí „kamenného Krucifixu“ sestávající se z:

- kamenný Krucifix na poz.p.č. 764
- ohradní zídka s kovanou brankou na poz.p.č. 764

k.ú. Újezd pod Troskami, obec Újezd pod Troskami, část Semínova Lhota, okres Jičín, Královéhradecký kraj (dále jen soubor kamenného Krucifixu), za kulturní památku. Součástí tohoto podnětu byla fotodokumentace věci, vyjádření Krajského úřadu Královéhradeckého

kraje, č.j.: 19712/RR/2010 ze dne 18.10. 2010, vyjádření Městského úřadu Jičín č.j.: MuJc/2010/16366/SPP ze dne 29.9. 2010 a doklad vlastnictví věci č.j.: sine ze dne 2.8. 2010.

Na základě ustanovení § 3 odst. 2 zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byl dopisem ze dne 26.7. 2011 č.j. MK 38747/2011OPP, vyrozuměn o zahájení řízení o prohlášení věci za kulturní památku vlastník věci: Obec Újezd pod Troskami, Újezd pod Troskami 29, 512 63 Rovensko pod Troskami, IČ 00272299 a zároveň mu bylo sděleno, že v řízení o prohlášení souboru kamenného Krucifixu, za kulturní památku byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, mu tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění. Vlastník tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužil.

Městský úřad Jičín, ve svém stanovisku č.j.: MuJc/2010/16366/SPP ze dne 29.9. 2010 doporučil prohlášení souboru věci za kulturní památku a uvedl že „...*Pískovcový krucifix osazený na podstavci se nachází v blízkosti místní komunikace a je obklopen kamennou zídou z pískovcových kvádrů krytou rovněž pískovcovými kvádry opracovanými do tvaru stříšky. V přední části ohradní zídky jsou dvoukřídlá kovaná vrátka. Na dvou pískovcových stupních je osazen kvádrový sokl, v jehož přední části je v obdélném poli vpadlý reliéf zobrazující ležícího Krista na kříži. V horní části a po stranách je výjev rámován drapérií se štrappem uprostřed. Na sokl dosedá dřík, který je na čelní a obou bočních stranách zdoben reliéfy světců v mělkých nikách. V přední části je v nise zobrazena P. Marie a v bočních nikách jsou sv. Jan Nepomucký a sv. František z Assisi. Niky jsou zdobně orámovány s použitím převážně rokajových motivů. Nad nikou se zobrazením P. Marie je rouška s královskou korunou uprostřed. Po obou krajních stranách přední části dříku jsou pásy s motivem zvonků. Dřík je v horní části zakončen dvojitou římsou zakončenou volutovými křídélky pod nimiž je motiv mušle. Na římsě jsou po stranách umístěny dvě okřídlené hlavičky andělů a uprostřed nad volutami je vytesán u paty kříže sedící beránek. Nad beránkem je na dřík osazen latinský kříž s tlapatým zakončením ramen. Na kříži spočívá korpus Krista, pod kterým jsou had a lebka. Nad hlavou Krista je umístěna nápisová destička s písmeny IN/RI. Plastika je vytvořena pro čelní pohled. Na zadní straně podstavce je dochován text informující o obnově plastiky provedené v roce 1893. Signatura autora a datace chybí, ale dle dochovaných pramenů je autorem Jan Zeman ze Žernova a byla vytvořena zřejmě na konci první poloviny 19. století. Památková hodnota předmětné plastiky krucifixu spočívá v jejím stáří a v kvalitě zpracování, a to jak po řemeslné, tak po výtvarné stránce. Jedná se o dílo pocházející z vrcholného období tvorby vyučeného truhláře, a později řezbáře a kameníka Jana Zemana ze Žernova (1795 - 1853). Svým rozsáhlým sochařským dílem Jan Zeman potvrzuje „mimořádný výtvarný talent a vkus“ a také „vytříbený cit pro solidní řemeslo a pro dokonalost výrobku“ (viz SCHEYBÁL, Josef V. - SCHEYBALOVA, Jana: Umění lidových tesařů, kameníků a sochařů v severovýchodních Čechách. Ústí nad Labem 1985, s. 271). Dokladem je nesporně i kamenný krucifix z obce Semínova Lhota, který vykazuje znaky typické pro sochařskou tvorbu Jana Zemana, k nimž patří mimo jiné velmi pečlivě vypracované reliéfy světců, nebo bohatá dekorativní výzdoba dříku připomínající v některých případech lidové malby dochované např. na dřevěných truhlách či skříních. Mimo tyto skutečnosti, je kamenný krucifix, stejně jako celá řada obdobných drobných kamenosochařských památek českého venkova, svědectvím pozitivního vztahu obyvatel k místu, ve kterém žijí. ...“*

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor regionálního rozvoje, cestovního ruchu a kultury, doporučil ve svém vyjádření č.j.: 19712/RR/2010 ze dne 18.10. 2010 předmětné prohlášení s tím, že: „...*se jedná o hodnotné dílo lidového umělce Jana Zemana ze Žernova u Rovenska pod Troskami z období před polovinou 19. století. Ač není dílo signované, autorství*

bylo jmenovanému sochaři prokázáno. Vlastní krucifix je umístěn na zdobeném soklu, na němž jsou umístěny reliéfy sv. Jana Nepomuckého, P. Marie Bolestné a sv. Františka z Assisi. Čelní strana soklu je dále plasticky členěna a je na něm zachována polychromie. Vzhledem k tomu, že plastika nebyla od roku 1893 opravována, lze hovořit o autentické polychromii. Vlastní kříž s korpusem Krista je tradičního ztvárnění, pod krucifixem jsou umístěny hlavičky andílků a beránek boží. Celá plastika je umístěna uvnitř ohradní kamenné zídky tvořené pískovcovými bloky o dvou řadách a zakončenými krycími kameny skosenými do trojúhelníku. V čelní straně je umístěna železná kovaná dvoukřídlá branka. ...“

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, ve svém odborném zhodnocení č.j.: NPÚ-362/891/2010 ze dne 25.10. 2010 uvedl: „...Hodnotná kamenická sochařská práce lidového sochaře Jana Zemana (1795 — 1853) ze Žernova u Rovenska pod Troskami. Práce spadá do vrcholu Zemanovy tvorby, kterou lze datovat lety 1840— 1853. Podstavec kříže má zajímavě pročleněný sokl, dřík i hlavici, které jsou ozdobeny reliéfy světců, římsa okřídlenými hlavičkami andílků s ležícím beránkem. Pozoruhodné jsou především reliéfy ztvárněných světců, které jsou zaklenuté v mělkých nikách a dekorují tři strany podstavce, jsou velmi plasticky pojednány a působí dojmem výklenkových soch. Kamenný krucifix dokládá mimořádnou řemeslnou úroveň spojenou s ryzí sochařskou naivitou. Jan Zeman ze Žernova nedbá dobového pozdního klasicismu, ani se nezajímá o nastupující tvary neogotické. V podstatě zůstává věren doznívajícímu baroku a rokokovému klasicismu (Scheybal, J. V.: Umění lidových tesařů, kameníků a sochařů v severovýchodních Čechách, Severočeské nakladatelství 1985). Hodnotná práce přesahující působnost jičínské regionu. Ohradní nízká kamenná zídka včetně železné dvoukřídlé vstupní branky vhodně dotváří kamenný krucifix a vytváří s ním pozoruhodný celek.....“

Popis věci dle Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště v Josefově, č.j.: NPÚ-362/891/2010 ze dne 25.10. 2010:

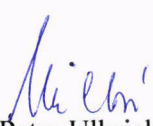
Kamenný krucifix situovaný v kamenné ohradce se nachází v obci Újezd pod Troskami, místní části Semínova Lhota, u místní komunikace. Na dvoustupňové kamenné základně o rozměrech 175 x 140 cm (100 x 130 cm) o výšce 25 cm je posazen kvádrový sokl o rozměru 80x 65 x 65cm výšky, čelně s příložkou, která je zdobena vpadlým reliéfem s diagonálně vyobrazeným ukřižovaným Kristem, nad hlavou a po stranách s baldachýnem drapérie, uprostřed s čabakou. Sokl obvodové římsy 5 zvonovnicovým výžlabkem přechází do kvádrového podstavce o výšce 150 cm (výška včetně římsy). Podstavec je po stranách a na v průčelí zdoben reliéfy světců vytesaných v mělkých nikách, po levé straně se sv. Janem Nepomuckým, po pravé straně patrně s vyobrazením sv. Františka z Assisi. V průčelí je reliéfně zobrazena socha P. Marie Bolestné, ve spodní části je podstavec zdoben rokajemi, nad reliéfním zobrazením světice je vytesána rouška, uprostřed s královskou korunou obklopenou rokajemi, po stranách nároží podstavce festonové závěsy. Dvojitá římsa podstavce přesahující, ústupková s výžlabkem, na čelní straně mírně zvlněná, uprostřed se zavíjenými volutovými křídélky, pod nimi mušle. Na římsě po stranách jsou umístěny dvě okřídlené hlavičky andílků, uprostřed ležící beránek s hlavou otočenou doprava. Poměrně masivní kříž ukotvený na plintu s rameny konvexního tvaru, v nárožích rozeklanými, ve vrcholu svislého břevna obdélná nápisová deska, titulus IN/RI. Na kříži zavěšen korpus mrtvého těla Krista s hlavou skloněnou k pravému rameni, trnovou korunou na hlavě, v podnoží esovitě ztvárněný had. Vzadu na podstavci dochován text: TATO SOCHA JEST/ OBNOVENA Z NAKLADU/PRISPIVAJICICH ZBOZNYCH/OBČANU LHOTY SEMIN/LP. 1893/. Celková velikost památky je 400 cm. Okolo kamenného krucifixu dochována obvodová zídka o výšce 95 cm, od přístupové komunikace jsou vsazena kovová dvoukřídlá vrátka. Kamenná zídka je ukončena sedlové opracovanými kvádry s přesahem. Materiálem památky pískovec světlé barvy se zbytky polychromie, která je místy původní. Památka

nebyla Od r. 1893 (jak je uvedeno na podstavci vzadu) restaurována a je téměř dochována z doby svého vzniku.

Po vyhodnocení výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že se jedná o mimořádně kvalitní uměleckořemeslné dílo Jana Zemana ze Žernova ze 40. let 19. stol., které reprezentuje autorovu vrcholnou tvůrčí etapu z období 1840 – 1853. Věc je projevem religiozity východočeského regionu. V širším kontextu pak zcela svébytně dokládá tento druh věcí vývoj evropské kultury, typický pro středoevropský region, jako symbol identity místa a oblasti. Početnost výskytu na daném území dává tomuto typu věcí zásadní podíl na spoluvytváření identity kraje. Pro hodnoty historické, uměleckořemeslné a autentické splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: fotodokumentace věci.
Nedílná součást rozhodnutí č.j.: MK 40553/2011 OPP ze dne 5.8. 2011.

